

Osavuosikatsaus 1–6/2014

“Tulos parani vertailukaudesta”

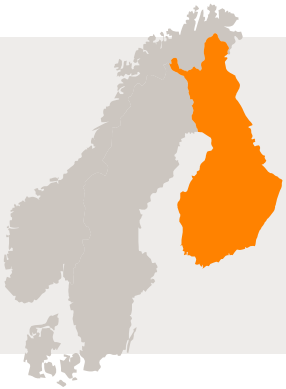
Lemminkäinen

- **Taloudellinen kehitys**
- Tase, rahoitus ja kassavirta
- Strategiatarkennus ja uusi raportointirakenne
- Näkymät ja ohjeistus
- Segmenttikatsaukset

Lemminkäinen

Toimintaympäristö Lemminkäisen päämarkkina-alueilla alkuvuonna 2014

Suomi

- Käynnissä suuria infrahankkeita
- Asuntojen myynti hidastunut etenkin kasvukeskusten ulkopuolella
- Talonrakentamista tukee korjausrakentaminen

Skandinavia

- Infrarakentamisen markkinatilanne säilyi hyvänä kaikissa toimintamaissa
- Leuto talvi tuki päällystyskauden käynnistymistä

Venäjä ja Baltian maat

- Epävarmuus ei vaikuttanut asuntojen kysyntään tai myyntiin
- Baltian maissa rakentaminen vilkastuu

© LEMMINKÄINEN

H1/2014 lyhyesti

- Liikevoitto parani vertailuvuodesta
  - Pääkaupunkiseudun talonrakentaminen
  - Suuret infrahankkeet Suomessa
  - Kasvaneet päällystysvolyymit
  - Tehostamistoimet
- Taloudellisen aseman vahvistaminen
  - 100M€ kotimainen joukkovelkakirjalaina
  - Talotekniikan myynti
  - Jatkotoimenpiteet taseen vahvistamiseksi, yht. 100M€
- Muutokset johdossa ja yt-neuvottelut
  - Casimir Lindholm uusi toimitusjohtaja
  - Useita muutoksia johtoryhmässä
  - Yt-neuvottelut (yht. 500 hlöä)

© LEMMINKÄINEN

Avainluvut

Avainluvut, IFRS		Q2/ 2014	Q2/ 2013	Muutos	H1/ 2014	H1/ 2013	Muutos	1-12/ 2013
Liikevaihto	M€	510,5	470,8	**39,7**	789,8	736,0	**53,8**	2 020,1
Käyttökate	M€	26,1	0,8	**25,3**	14,8	-30,5	**45,3**	-44,7[1)]
Liikevoitto	M€	14,8	-11,9	**26,7**	-2,5	-48,8	**46,3**	-89,3[1)]
% liikevaihdosta	%	2,9	-2,5	↑	-0,3	-6,6	↑	-4,4
Tulos ennen veroja	M€	7,3	-18,7	**26,0**	-17,1	-60,5	**43,4**	-116,1[1)]
Jatkuvien toimintojen tulos	M€	5,3	-16,2	**21,5**	-14,9	-47,4	**32,5**	-96,2[1)]
Lopetettujen toimintojen tulos	M€	22,9	-0,4	**23,3**	23,2	-1,5	**24,7**	2,7
Tulos/osake[3)]	€	1,30	-0,91	**2,21**	0,21	-2,63	**2,84**	-5,06[2)]
Liiketoiminnan kassavirta	M€	-24,8	-53,8	**29,0**	-126,9[4)]	-78,2	**-48,7**	8,3

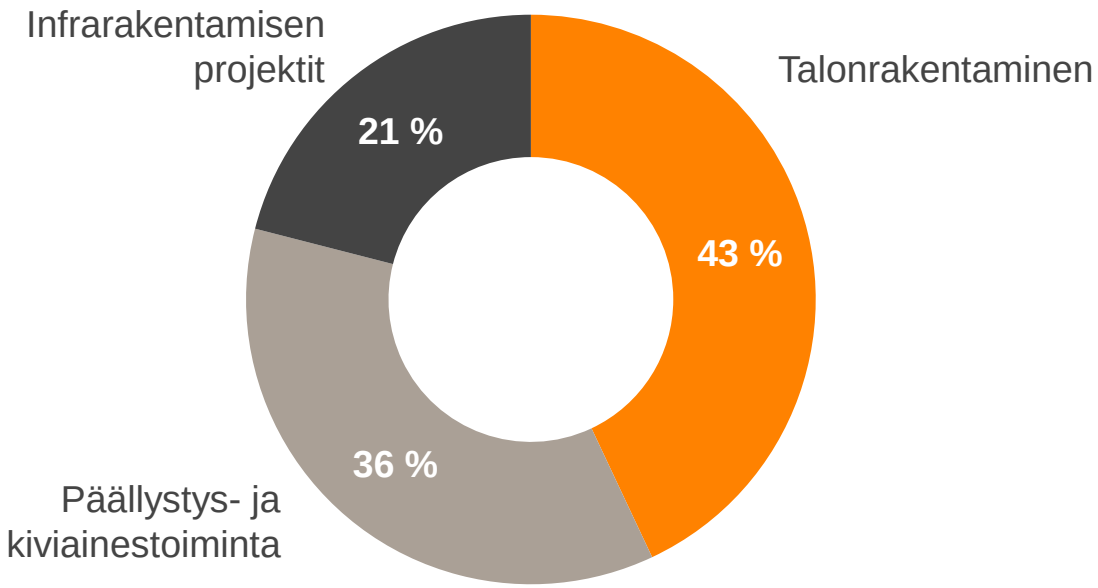
1) Sisältää kertaerät: Käräjäoikeuden päätös asfalttikartellin vahingonkorvauksista 65,6 milj. euroa sekä pääosin liikekiinteistöjen arvonalentumiskirjauksia (19,8 milj. euroa)
2) Sisältää kertaerät: Käräjäoikeuden päätös asfalttikartellin vahingonkorvauksista -3,35 euroa/osake sekä pääosin liikekiinteistöjen arvonalentumiskirjauksia (-1,01 euroa/osake)
3) Sisältää lopetetut toiminnot (Talotekniikka)
4) Sisältää asfalttikartelliin liittyvät vahingonkorvaukset (60 milj. euroa)

© LEMMINKÄINEN

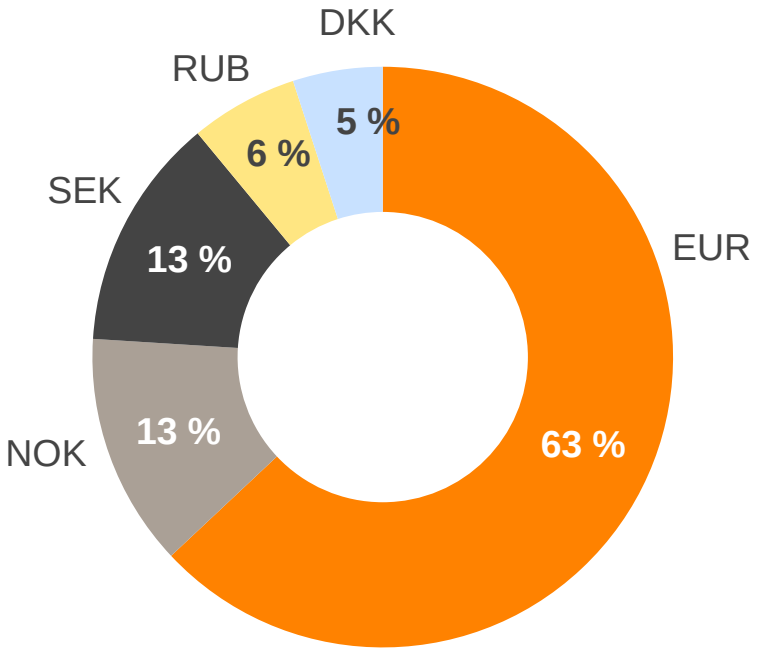
H1/2014 liikevaihdon jakautuminen

Konsernin liikevaihto H1/2014 (H1/2013) oli 790 milj. euroa (736)

Liikevaihto liiketoiminnoittain
H1/2014

Liikevaihto valuutoittain
H1/2014

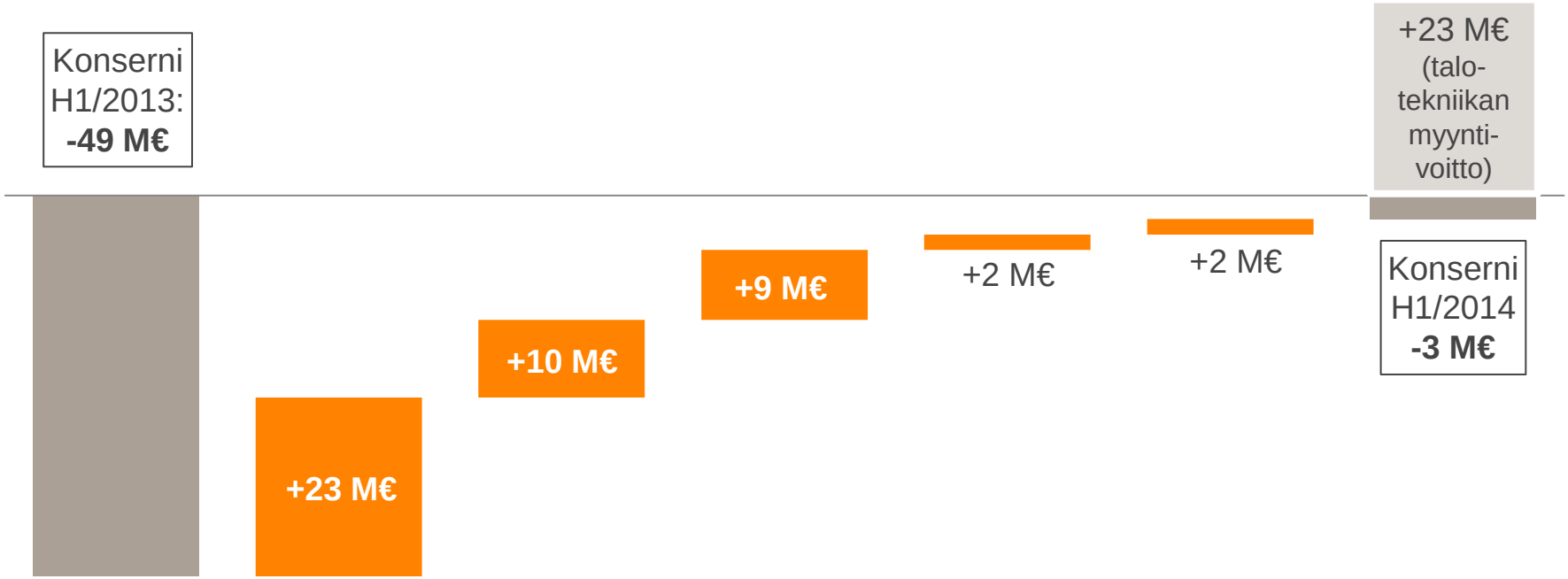

Valuuttakurssimuutosten vaikutukset H1/14 vs. H1/13:

Ruotsi: -5,3M€, Norja: -10,7M€, Venäjä:-8,6M€

© LEMMINKÄINEN

EBIT-silta H1/2013 vs. H1/2014

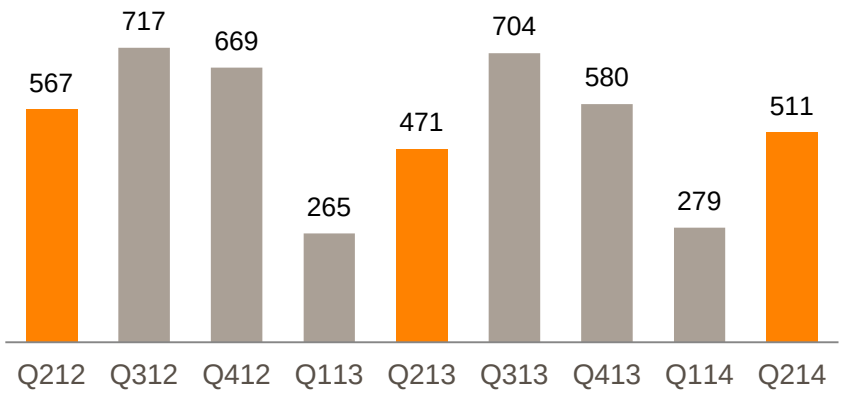

	Skandinavia	Talon-rakentaminen (Suomi)	Infra (Suomi ja Baltia)	Venäjä	Muut
Toteutunut Liikevoitto H1/2014 (H1/2013)	+ tehostamis-toimet + kasvanut päällystys-volyymi + ei ylimääräisiä kerta-eriä -4,1 M€ (-27,0)	+ pääkaupunki-seudun talon-rakentaminen + projekti-katteiden tarkentuminen + ei kannatta-mattomia projekteja 12,0 M€ (2,1)	+ suuret infraprojektit + tehostamis-toimet päällystyksessä + leuto talvi tuki kauden aloitusta 0,7 M€ (-8,6)	+ omaperus-teinen asunto-rakentaminen + vähemmän kannattamatonta urakointia -1,0 M€ (-3,1)	 -10,1 M€ (-12,2)

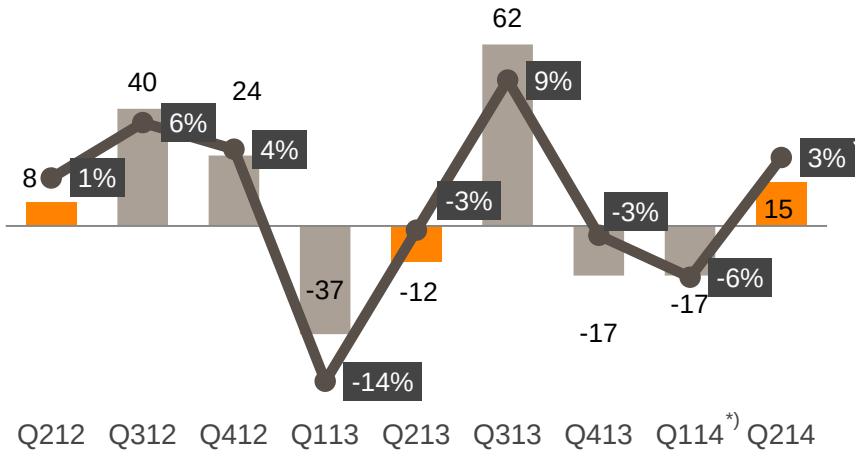
© LEMMINKÄINEN

Q2 liikevaihto kasvoi, liikevoitto parani selvästi

Liikevaihto vuosineljänneksittäin (milj. euroa)

Liikevoitto vuosineljänneksittäin (milj. euroa) ja liikevoitto-%

*) ilman kertaeriä (85 M€)

Q2/2014 liikevaihto kasvoi 8 % vertailukaudesta

- Omaperusteinen asuntorakentaminen ja neuvottelu-urakointi Suomessa
- Suuret käynnissä olevat infraprojektit
- Hyvät päällystysvolyymit

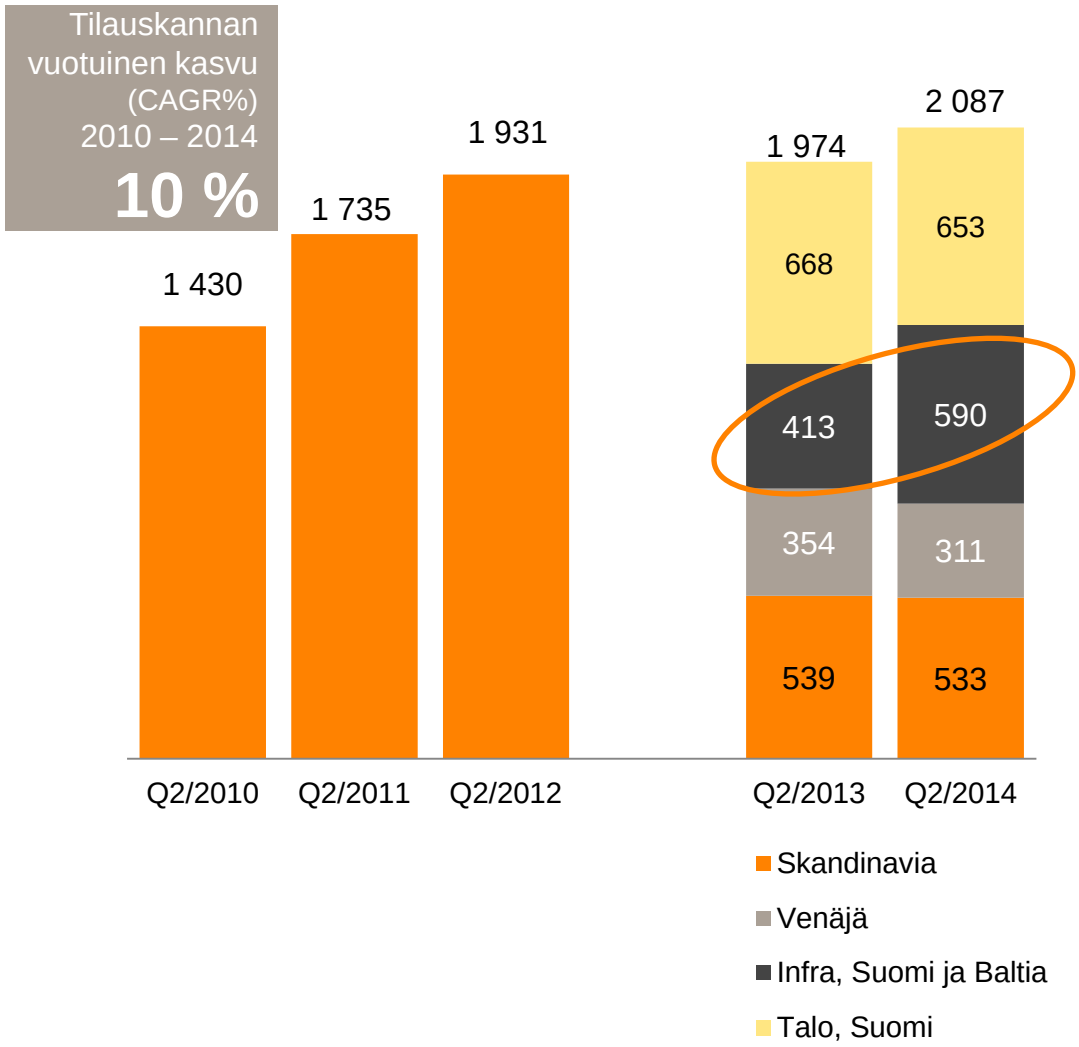
Liikevoitto parani 27 milj. euroa vertailukaudesta

- Tehostamistoimet etenkin Norjassa
- Projektikatteiden tarkentuminen asunto- ja toimitilakohteissa Suomessa
- Hyvä vire Suomen infrassa

Huom! Talotekniikan myyntivoitto (24 M€) ei sisälly lukuihin

© LEMMINKÄINEN

Tilauskanta 2,1 miljardia, kasvua vertailukaudesta 6 %

Tilauskannan kasvu johtuu pääasiassa

- Suurista infrahankkeista Suomessa ja
- Päällystystoiminnasta kaikissa toimintamaissa

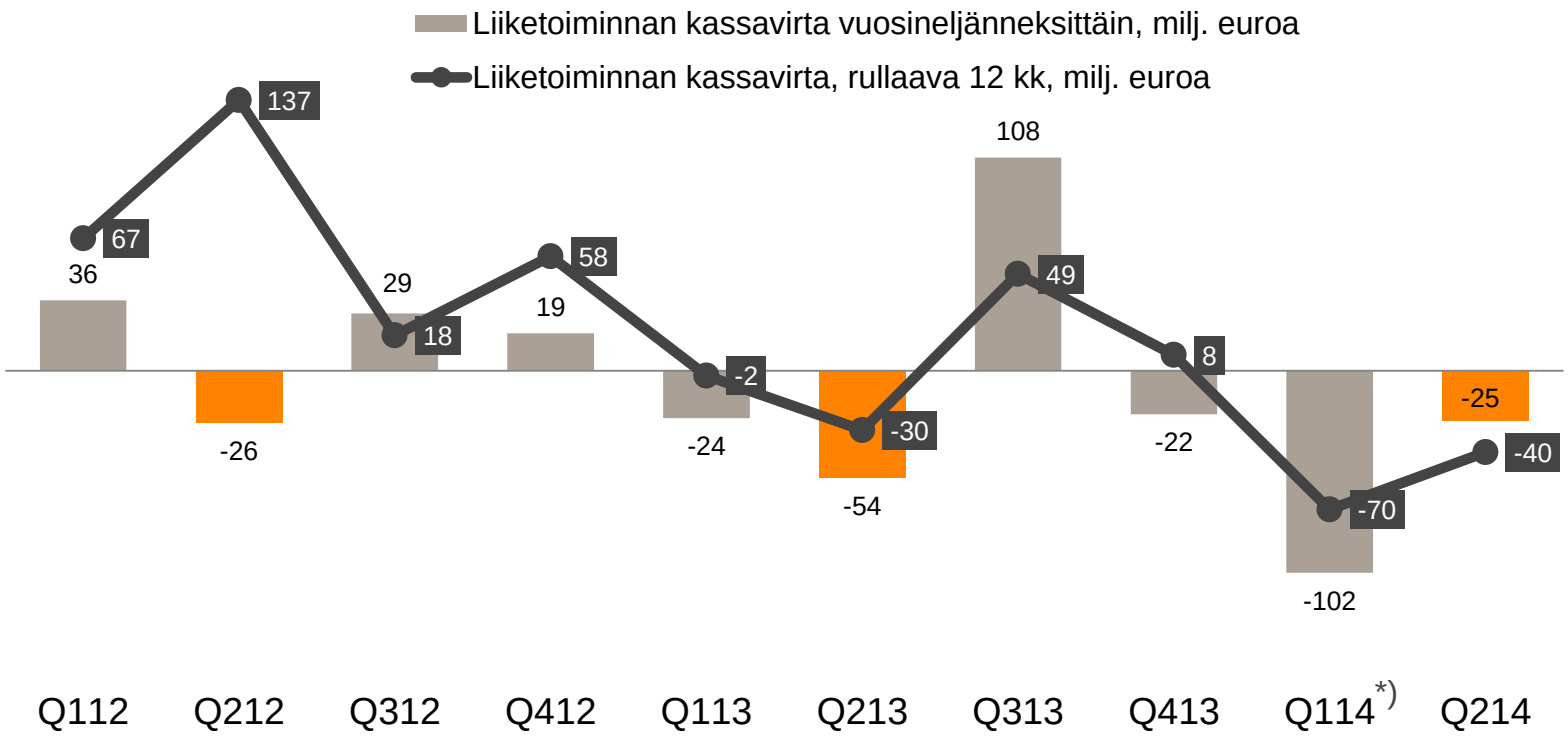
50 % tilauskannasta kohdistuu vuodelle 2015 ->

© LEMMINKÄINEN

- Taloudellinen kehitys
- **Tase, rahoitus ja kassavirta**
- Strategiatarkennus ja uusi raportointirakenne
- Näkymät ja ohjeistus
- Segmenttikatsaukset

Lemminkäinen

Kassavirta edelleen negatiivinen

Liiketoiminnan kassavirta H1/2014 oli -127 milj. euroa (-78 milj. euroa).

Muutokset H1/2013 vs. H1/2014:

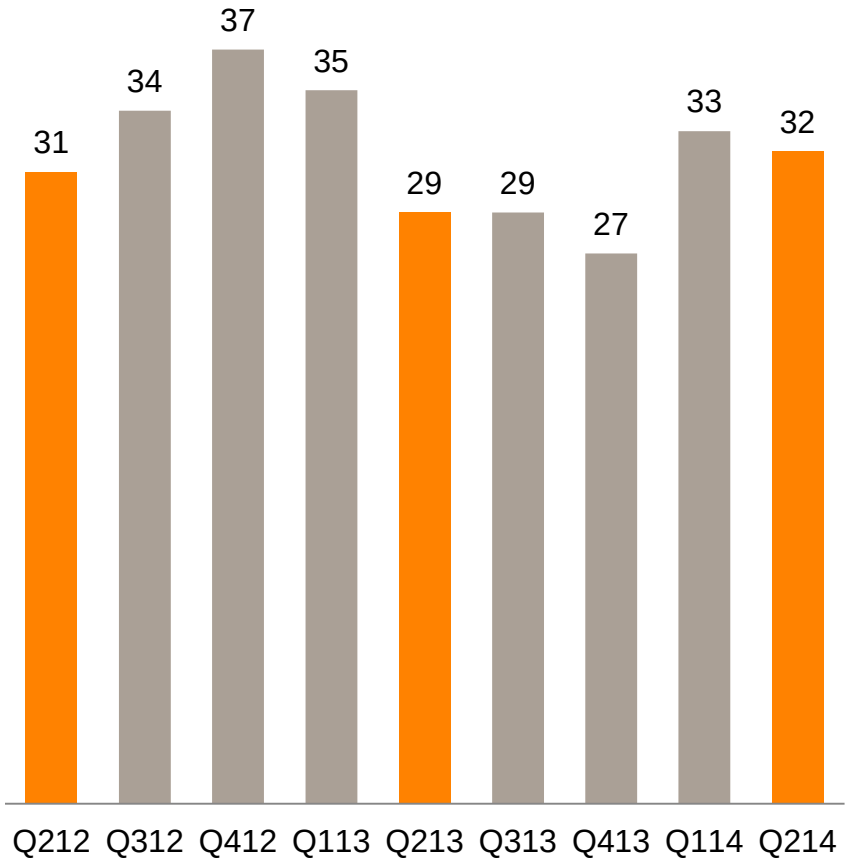
- Maksetut vahingonkorvaukset 60 milj. euroa
- Varaston kasvu (valmistuneet ja käynnissä olevat asuntokohteet)

*) sis. 60 M€ asfalttikartelliin liittyviä vahingonkorvauksia, jotka maksettiin tammikuussa 2014.

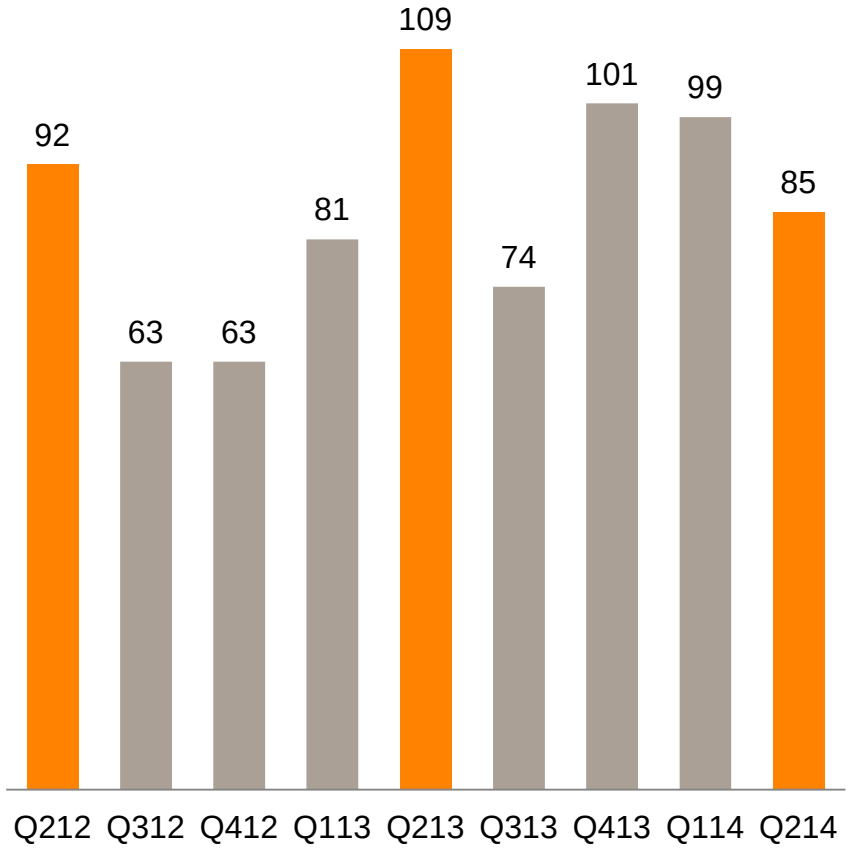
© LEMMINKÄINEN

Omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste paranivat

Omavaraisuusaste, %

Nettovelkaantumisaste, %

Huom! Hybridilaina138 M€ sisältyy omaan pääomaan. Oma pääoma 30.6.2014 oli 398 M€.

© LEMMINKÄINEN

Lemminkäisen toimenpiteet taseen vahvistamiseksi

Toisen vuosineljänneksen aikana yhtiö on

- Laskenut liikkeeseen 5-vuoden 100 milj. euron kotimaisen joukkovelkakirjalainan
  - Lainalla jälleenrahoitetaan lokakuussa 2014 erääntyvä 60 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina*) ja pidennetään velkasalkun maturiteettijakaumaa.
- Myynyt talotekniikka-liiketoimintansa
  - Velaton kauppahinta 60 milj. euroa
  - Myyntivoitto 24 milj. euroa

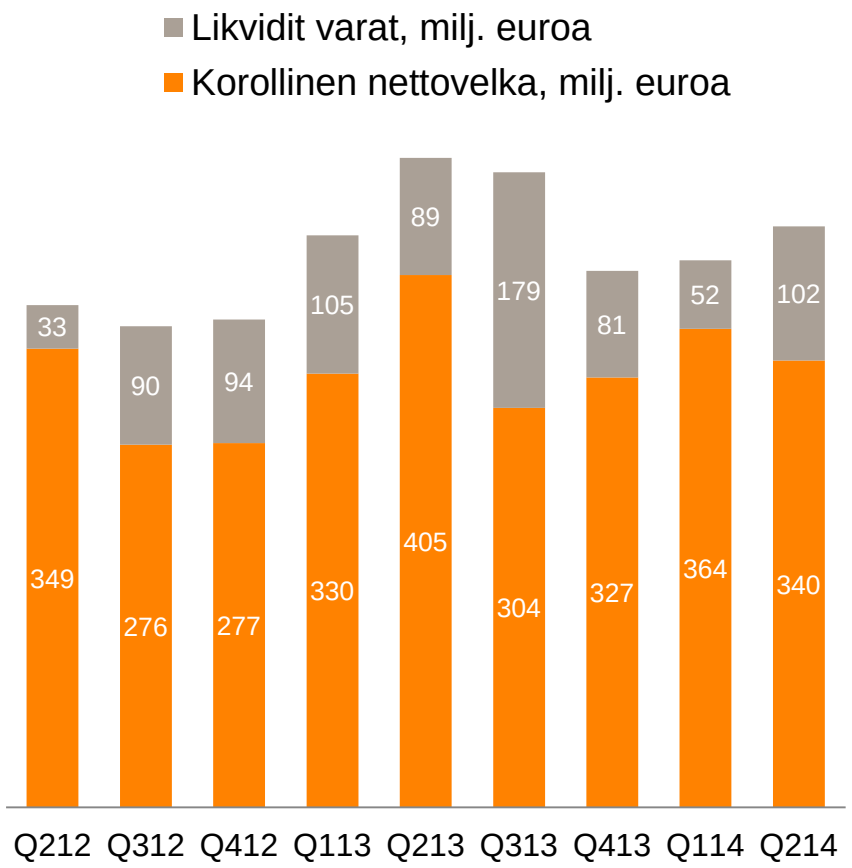
Lisäksi yhtiö on sitoutunut

- Vahvistamaan tasettaan 100 miljoonalla eurolla
  - Suunnitteilla osakeanti vuoden 2014 jälkipuoliskolla
  - Ydinliiketoimintaan kuulumattomien liiketoimintojen ja omaisuuserien myynti
  - Käyttöpääoman optimointi
- Olla maksamatta osinkoja vuodelta 2014 ilman tiettyjen lainanantajien suostumusta

*) JKV:aa oli jäljellä 30.6.2014 yhteensä 45 milj.euroa

© LEMMINKÄINEN

Korollinen velka laski vertailukaudesta

*) Sisältää 111 M€ projektilainoja, jotka eivät tule yhtiön maksettavaksi. Todellinen uudelleenrahoitettava lyhytaikainen velka on 185 M€.

30.6.2014:

- Korollinen velka 442 milj. euroa, josta
  - 145 M€ (163) pitkäaikaista
  - 297 M€*) (331) lyhytaikaista

Nettorahoituskustannukset H1/2014 14,6 milj. euroa (11,8)

→ Uudelleen neuvotellut rahoitussopimuksen ehdot toukokuussa 2014

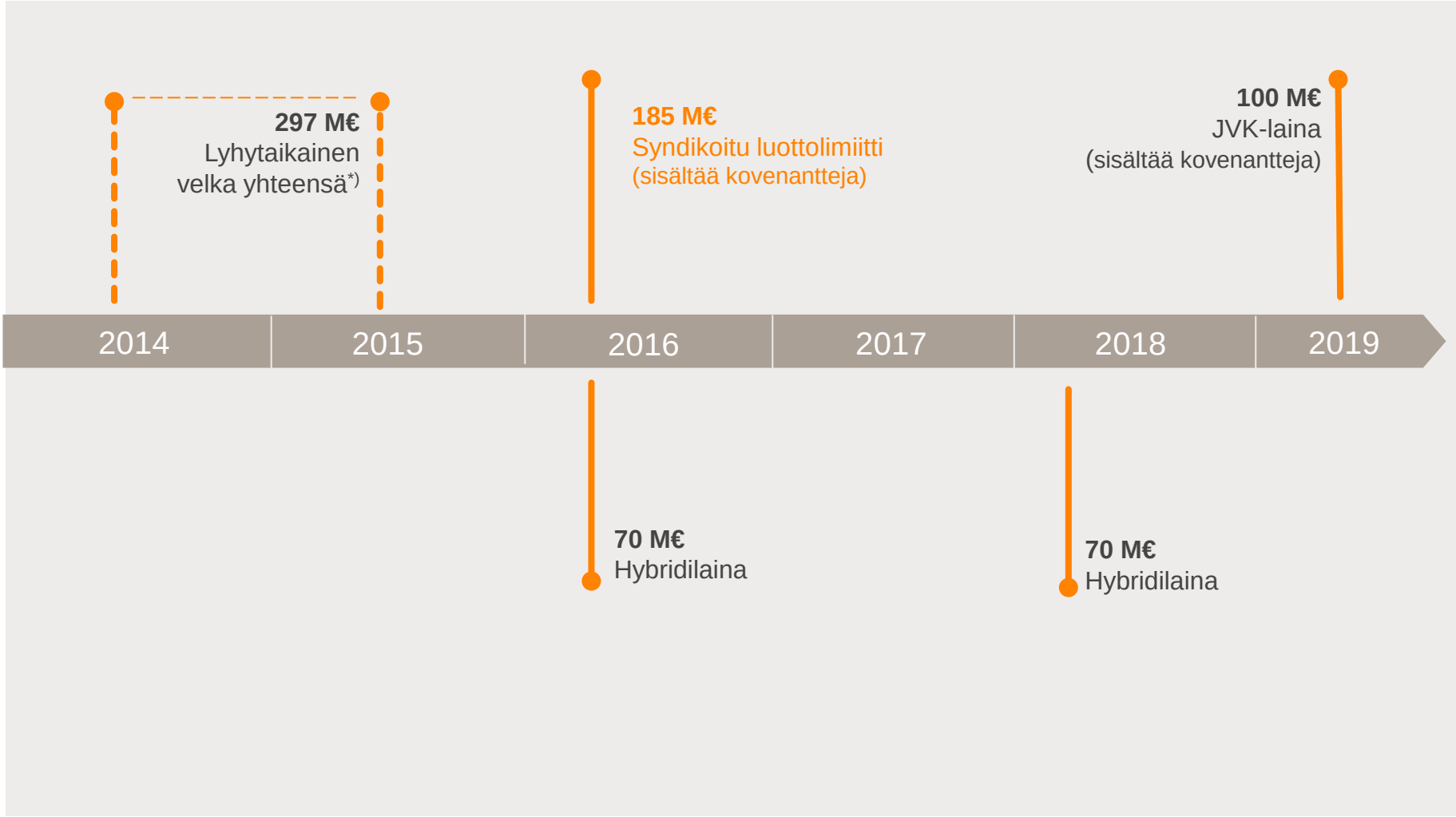
→ Kasvaneet valuuttasuojauskustannukset

→ Korkojohdannaisten arvostus

Huom! Hybridilainan korkokulut vaikuttavat EPS:iin ja omaan pääomaan

© LEMMINKÄINEN

Rahoituksen maturiteetti

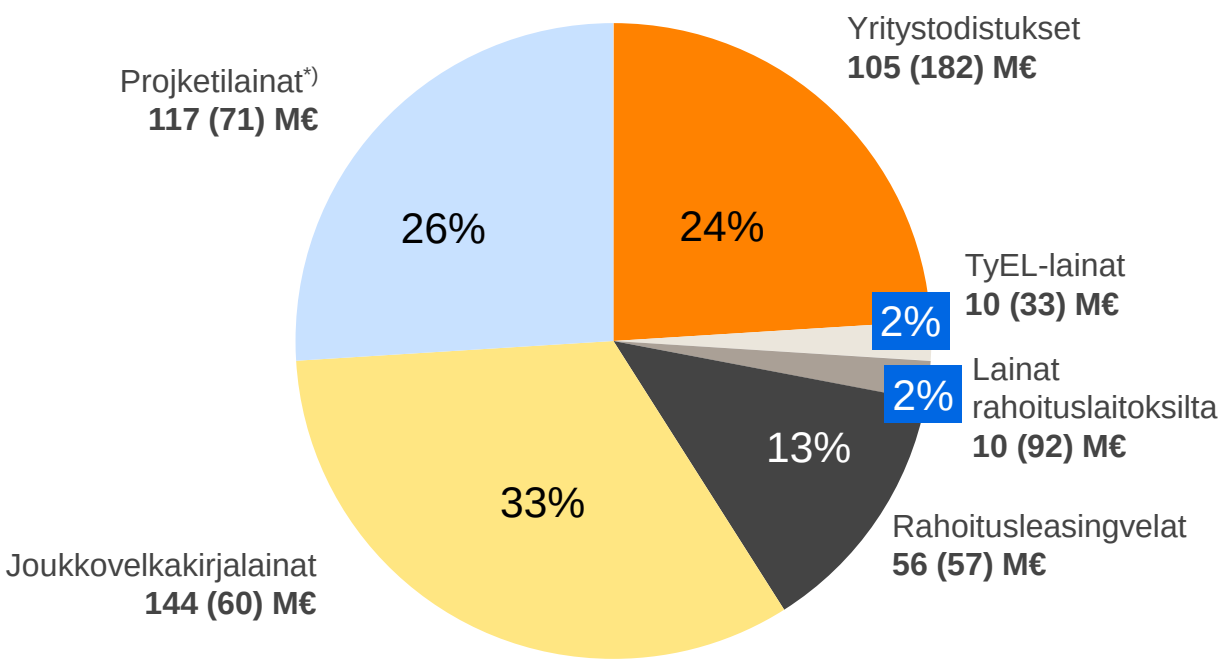

*) sisältää111 M€ projektilainoja., jotka eivät tule yhtiön maksettavaksi

© LEMMINKÄINEN

Tasapainoisempi velkasalkku

Korollinen velka yhteensä 30.6.2014 oli 442 milj. euroa (495)

33 % pitkäaikaista
67 % lyhytaikaista

*) Projektilainojen kokonaissummasta 117 M€ (tasearvo) 111 M€ siirtyy asunto-osakkeiden ostajille

Muutokset velkasalkussa

↑ Projektilainat
- Kasvaneet investointikustannukset (tontti) talonrakentamisessa

↑ JVK-lainat
- Uusi JVK laskettu liikkeeseen kesäkuussa 2014

↓ Lainat rahoituslaitoksilta
- Luottolimiitti käyttämättä

↓ Yritystodistukset
- Lainoja lyhennetty talotekniikasta saaduilla varoilla

Käyttämättömiä luottolimiittejä 30.6.2014

- Luottolimiittejä 185 M€ (210)
- Tililimiittisopimuksia 31 M€ (41)

© LEMMINKÄINEN

- Taloudellinen kehitys
- Tase, rahoitus ja kassavirta
- **Strategiatarkennus ja uusi raportointirakenne**
- Näkymät ja ohjeistus
- Segmenttikatsaukset

Lemminkäinen

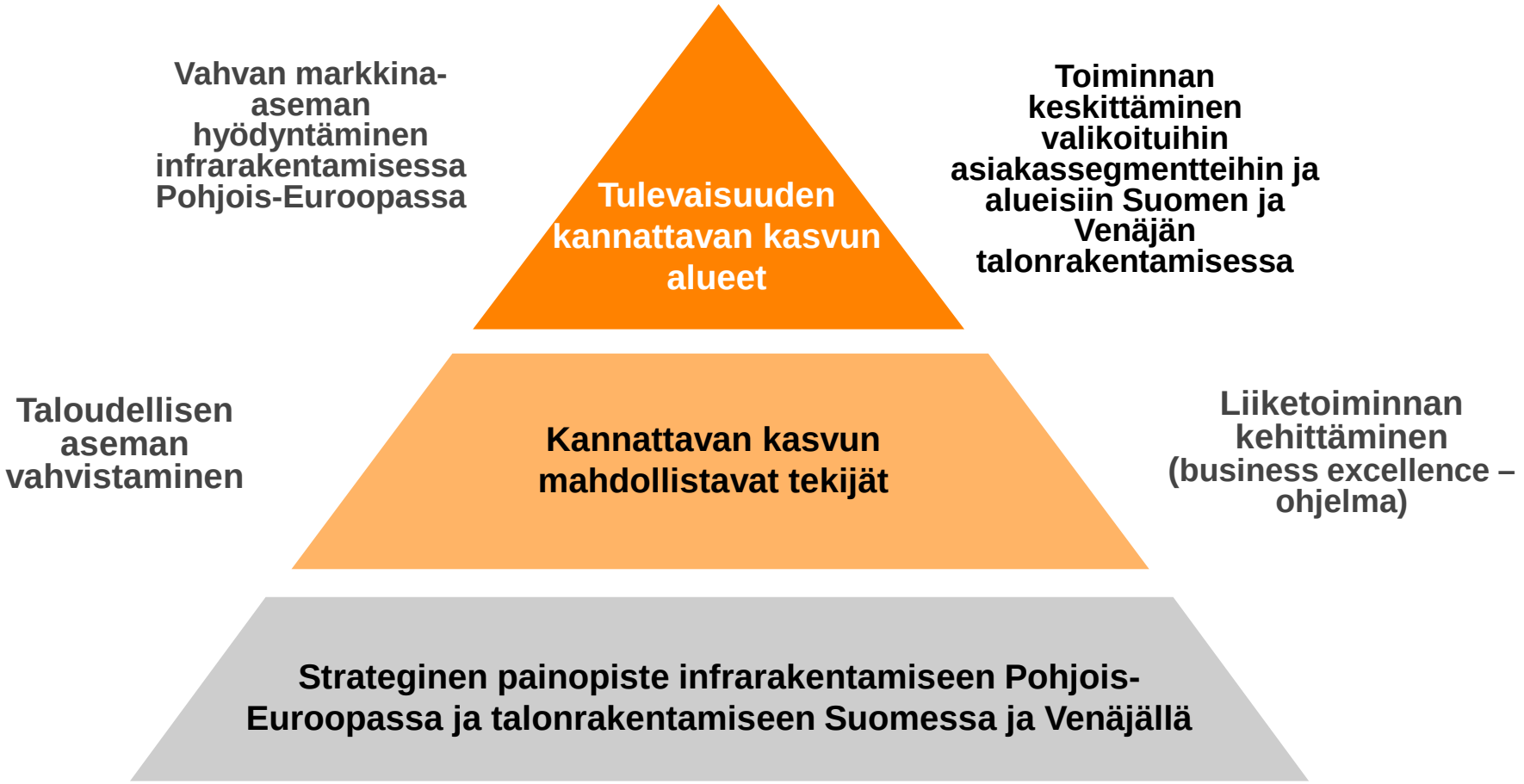
Miksi strategiatarkennus?

- **Fokusoidumpi liiketoimintaportfolio** talotekniikan myynnin jälkeen
- Tarve **parantaa kilpailukykyä, toiminnan tehokkuutta ja kannattavuutta** tulevaisuuden kannattavan kasvun mahdollistamiseksi
- Tarve **vahvemmalle taseelle**
- **Kasvanut epävarmuus** Suomen ja etenkin Venäjän rakennusmarkkinoilla

- Strategian pääpaino vuosille 2014–2016

© LEMMINKÄINEN

Lemminkäisen strategia 2014 - 2016

© LEMMINKÄINEN

Taloudelliset tavoitteet

Taloudelliset tavoitteet

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)
18 %

Omavaraisuusaste
vähintään **35 %**

Vähintään 40 prosenttia tilikauden tuloksesta jaetaan osakkeenomistajille osinkoina. Lemminkäinen ei maksa osinkoja vuodelta 2014 ilman tiettyjen lainanantajien suostumusta.

Strategia 2014 - 2016

Taloudellisen aseman vahvistaminen

Liiketoiminnan kehittäminen

Vahvan markkina-aseman hyödyntäminen infrarakentamisessa Pohjois-Euroopassa

Toiminnan keskittäminen valikoituihin asiakassegmentteihin ja alueisiin Suomen ja Venäjän talonrakentamisessa

ROI% tavoite 2014 – 2016
15%

© LEMMINKÄINEN

Uusi raportointirakenne 1.8.2014 alkaen

	Infra-rakentaminen	Talon-rakentaminen, Suomi	Venäjän toiminnot
			
1-12/2013:			
Liikevaihto (% konsernin liikevaihdosta)	**1 279 M€ (63 %)**	**593 M€ (29 %)**	**165 M€ (8 %)**
Liikevoitto	**-13 M€**	**5 M€**	**-0,3 M€**
Markkina-asema	#1–2 päällystyksessä Pohjoismaissa ja Baltiassa. Vahva asema infrarakentamisen projekteissa.	#2 –5 asunto- ja toimitilarakentaja Suomessa.	Yksi suurimmista ei-Venäläisistä comfort-luokan asuntorakentajista Pietarissa.

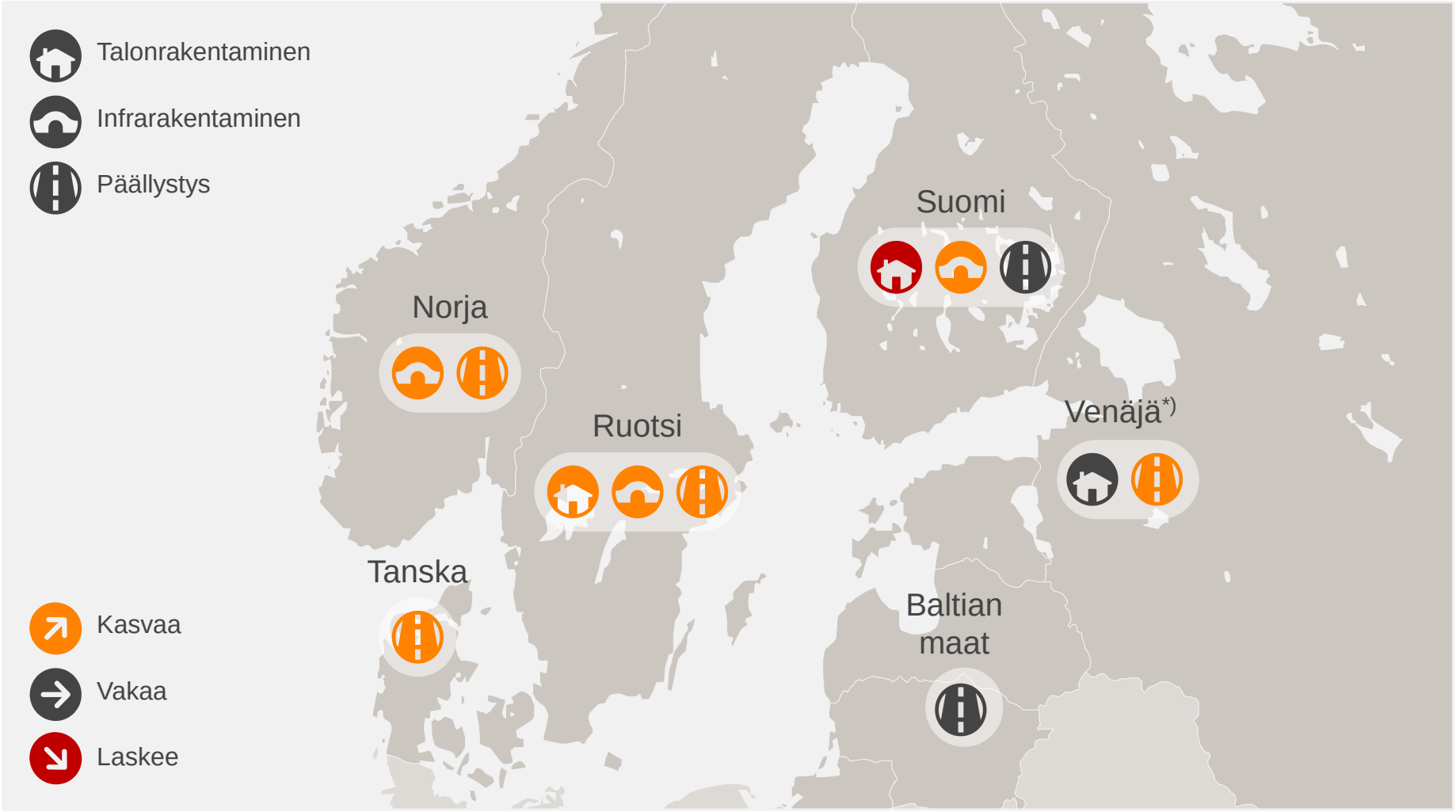
© LEMMINKÄINEN

- Taloudellinen kehitys
- Tase, rahoitus ja kassavirta
- Strategiatarkennus ja uusi raportointirakenne
- **Näkymät ja ohjeistus**
- Segmenttikatsaukset

Lemminkäinen

Markkinanäkymät

Suomen inframarkkinan näkymät päivitetty “kasvaviksi” (aiemmin “vakaa”) käynnissä olevien ja tulevien infrahankkeiden johdosta.
Venäjällä edelleen merkittävä taloudellinen ja poliittinen riski.

*) korkea taloudellinen/poliittinen riski

Lähteet: Eurconstruct, yhtiön omat arviot

© LEMMINKÄINEN

Jatkuvien toimintojen ohjeistus vuodelle 2014 säilyy ennallaan

Lemminkäinen arvioi, että vuoden 2014 liikevaihto jää 2013 tasosta, mutta liikevoitto paranee selvästi vuoden 2013 liikevoitosta (ilman kertaeriä).

2013 liikevaihto: 2 020 milj. euroa

2013 liikevoitto: -4 milj. euroa (ilman kertaeriä)

© LEMMINKÄINEN

Yhteenveto: Suunnanmuutos käynnissä

- H1/2014 tulos parani vertailukaudesta
- Vahva tilauskanta
- Strategiatarkennus ja uusi raportointirakenne
  - Lyhyt aikaväli: Taloudellisen aseman vahvistaminen ja toiminnan tehostaminen
  - Pitkä aikaväli: Vahvan markkina-aseman hyödyntäminen Pohjois-Euroopan infrarakentamisessa, fokusoidumpi talonrakentaminen
- Toimenpiteet taseen vahvistamiseksi
  - Q2/2014: 100 M€ JVK, talotekniikan myynti
  - Lisäksi suunnitteilla osakeanti, ydinliiketoimintaan kuulumattomien liiketoimintojen ja omaisuuden myynti, käyttöpääoman optimointi
- Deliver 2014 -ohjelma etenee
- Uusi johto sitoutunut suunnanmuutoksen läpiviemiseen

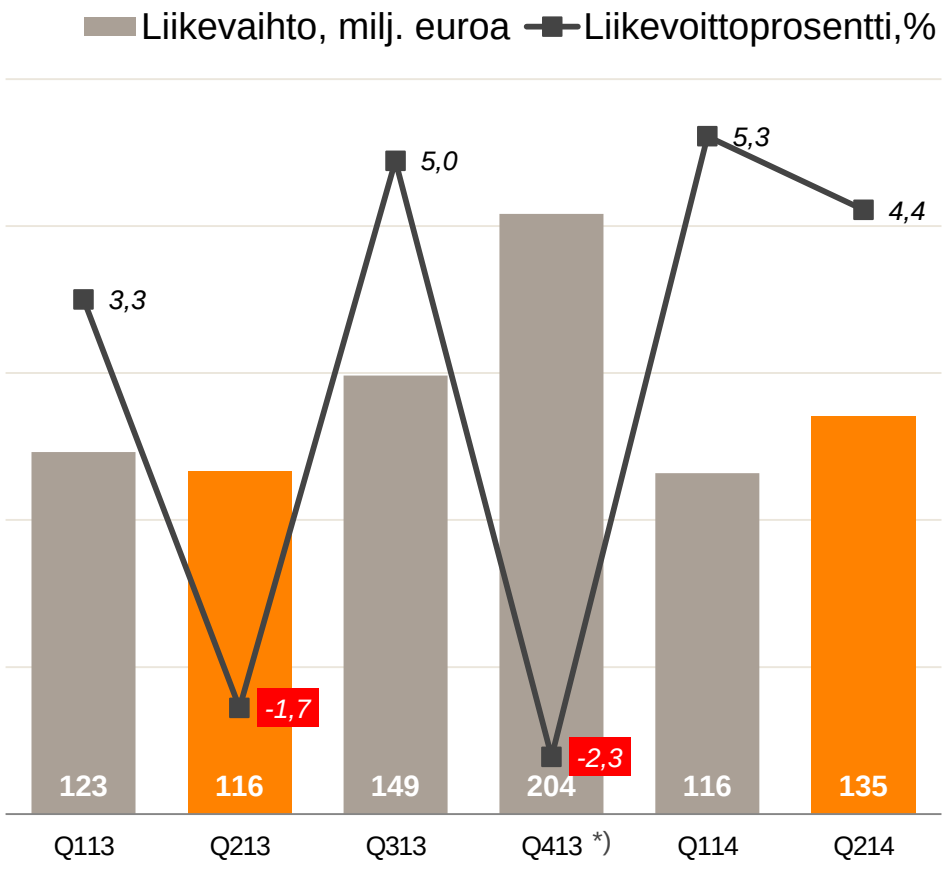

© LEMMINKÄINEN

- Taloudellinen kehitys
- Tase, rahoitus ja kassavirta
- Strategiatarkennus ja uusi raportointirakenne
- Näkymät ja ohjeistus
- **Segmenttikatsaukset**

Lemminkäinen

Talonrakentaminen, Suomi

1-12/2013

Liikevaihto 593 M€
Liikevoitto 5 M€*)
Liikevoitto-% 0.8 %*)

Q2/2014

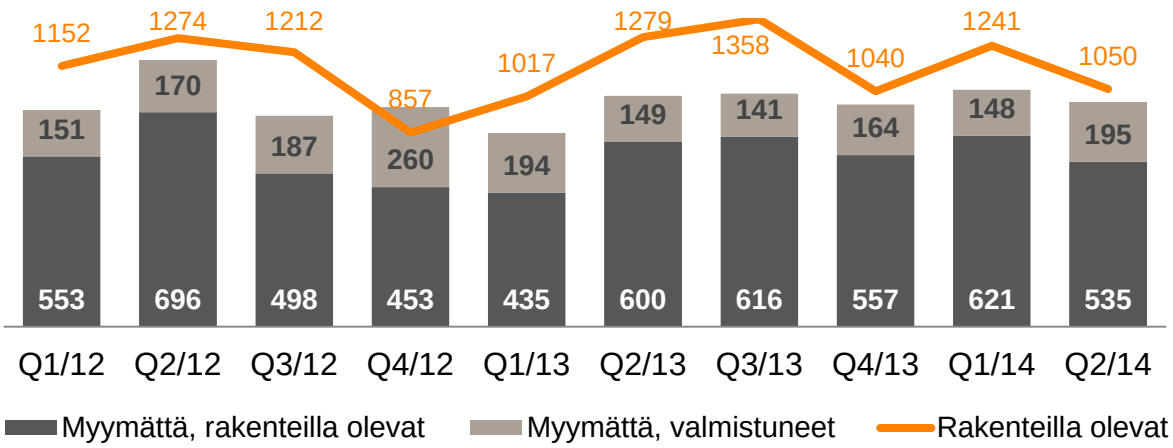
- Tulosparannusta tukivat:
  - asunto- ja toimitilarakentaminen pääkaupunkiseudulla
  - projektikatteiden tarkentuminen
  - projektien kateparannukset
  - kevyempi kustannusrakenne
- Asuntomyynti hidastui toisella neljänneksellä
- Tilauskanta katsauskauden lopulla 653 M€ (668).

*) sisältää toimitiloihin liittyviä alaskirjauksia 14 M€

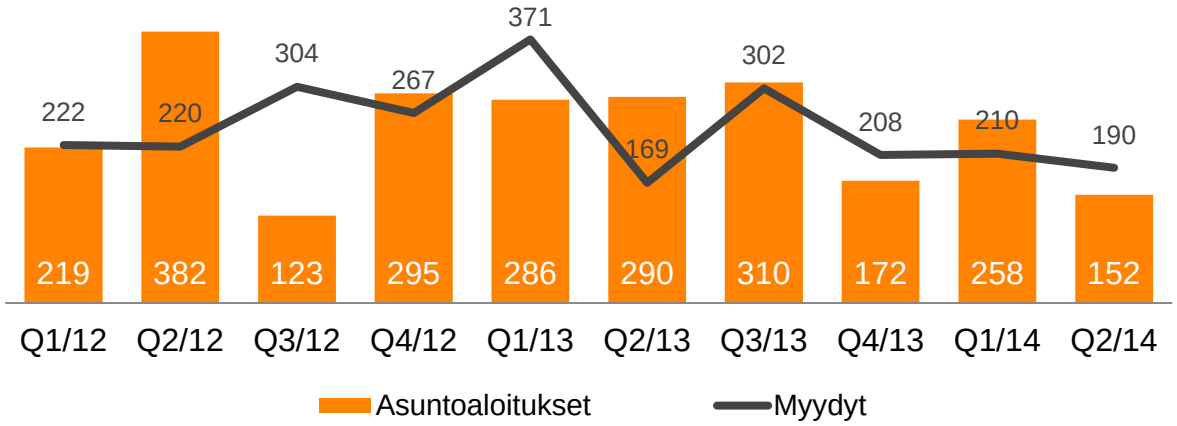
© LEMMINKÄINEN

Asuntomyynti laski – valmistuneiden myymättömien asuntojen määrä kasvoi

Rakenteilla olevat ja myymättömät asunnot katsauskauden lopulla, kpl

Asuntoaloitukset ja myydyt asunnot katsauskauden aikana, kpl

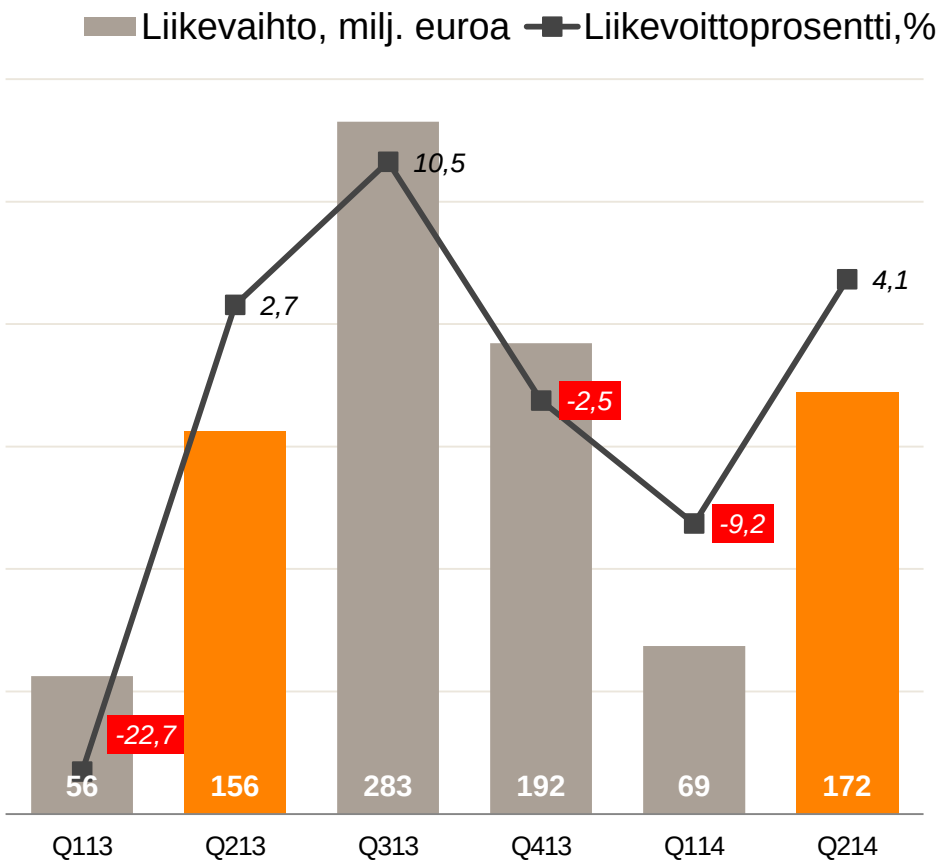

Q2/2014:

- Asuntomyynti hidastui Q2:lla
- Valmistuneiden myymättömien asuntojen määrä kasvoi
- Q2 aloituksia selvästi vertailukautta vähemmän
- Sijoittajamyynnin osuus 25 %
- Tonttivaranto katsauskauden lopulla oli 99 M€ (97)
- 362 valmistunutta asuntoa H1:llä – vastaa 50 % koko vuoden arviosta

© LEMMINKÄINEN

Infrarakentaminen, Suomi ja Baltian maat

1-12/2013

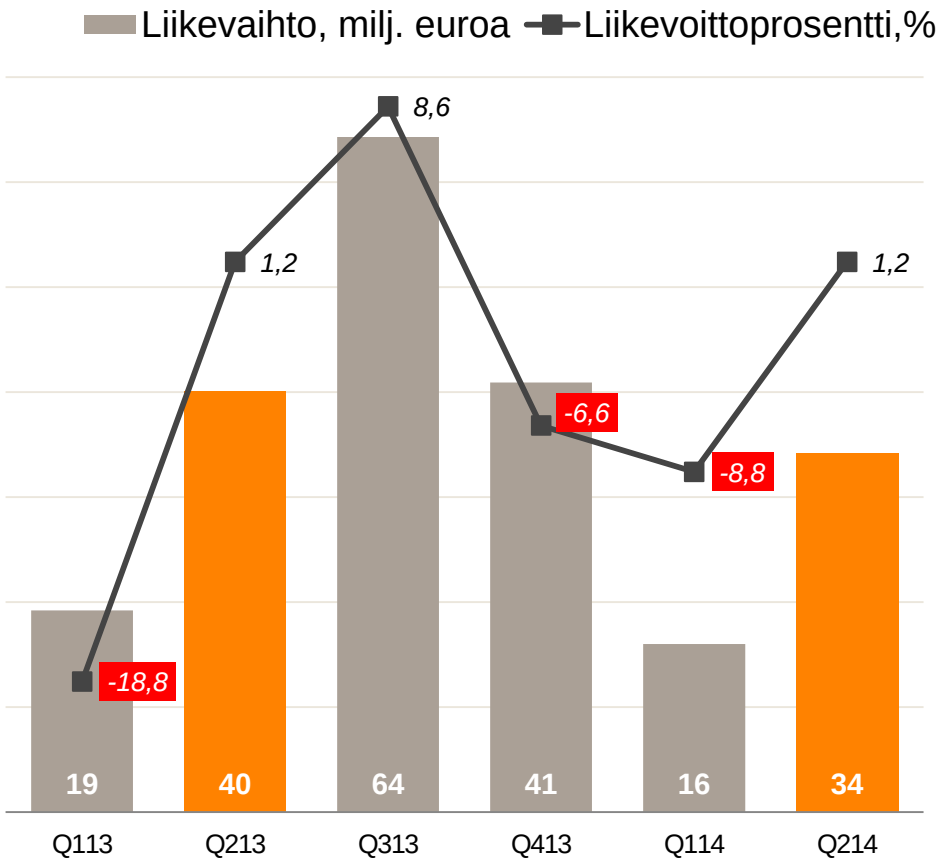
Liikevaihto 687 M€
Liikevoitto 16 M€
Liikevoitto-% 2,4 %

Q2/2014

- Tulosta paransivat suuret infrahankkeet (esim. Tampereen Rantaväylä, Länsimetro)
- 3 M€ alaskirjaus asiakkaan konkurssista
- Tehokkuus parantunut ja päällystysvolyymit kasvaneet
- Toiminta vilkastui Baltian maissa
- Lemminkäinen ja Destia sopivat tarjouskonsortion muodostamisesta E18 Hamina-Vaalimaa-tieosuuden elinkaarihanketta varten
- Tilauskanta katsauskauden lopulla oli 590 M€ (413).

© LEMMINKÄINEN

Venäjä

1-12/2013

Liikevaihto 165 M€
Liikevoitto -0.3 M€
Liikevoitto-% -0,2 %

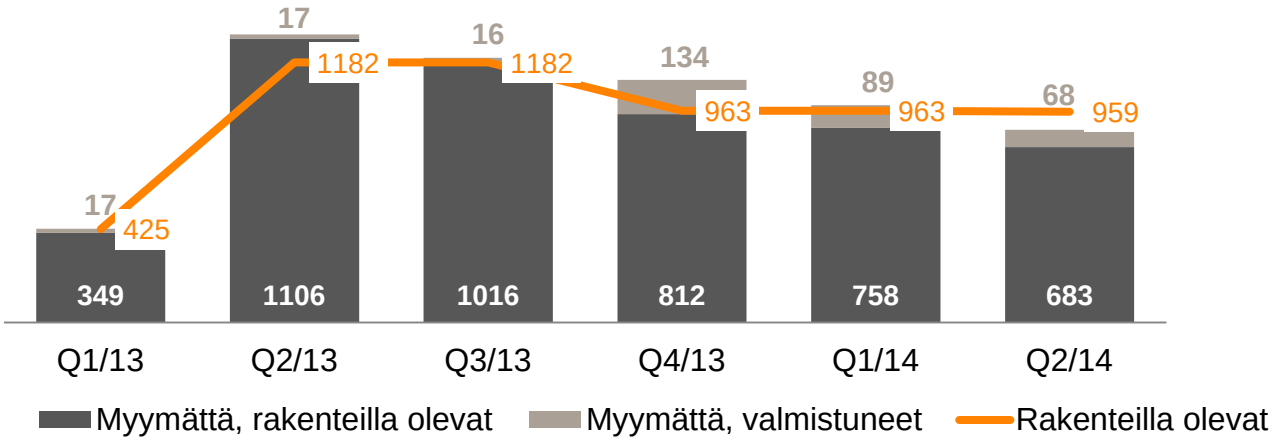
Q2/2014

- Urakoinnin vähentäminen talonrakentamisessa pienensi liikevaihtoa mutta paransi kannattavuutta
- Kasvuodotusten heikentyminen ei ole vaikuttanut kuluttajien asunnonostoaikeisiin
- Infrarakentaminen vilkasta
- Venäjän toimintoihin sitoutunut pääoma 30.6.2014 oli 85 M€ (91)
- Tilauskanta katsauskauden lopulla oli 311 M€ (354).

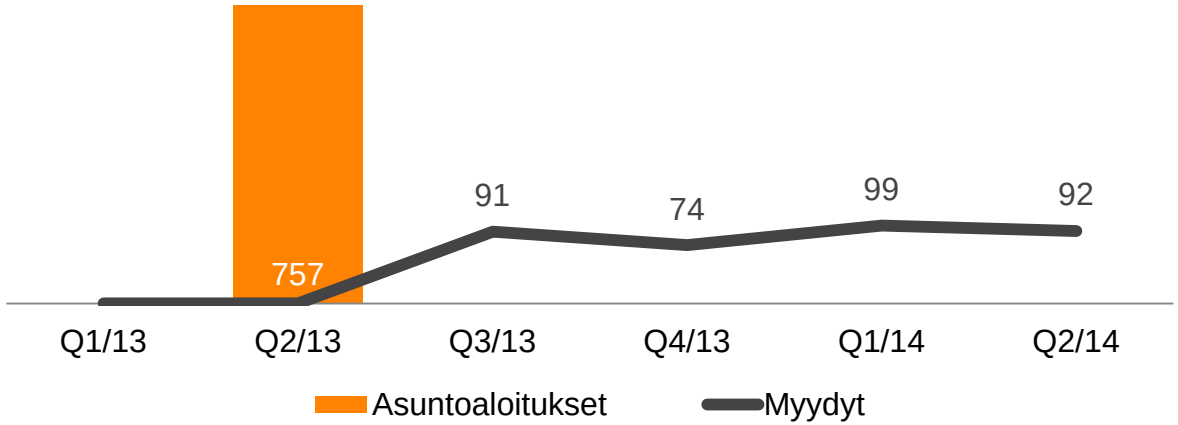
© LEMMINKÄINEN

Pietarissa asuntomyynti sujunut toistaiseksi suunnitelmien mukaan

Rakenteilla olevat ja myymättömät asunnot katsauskauden lopulla, kpl

Asuntoaloitukset ja myydyt asunnot katsauskauden aikana, kpl

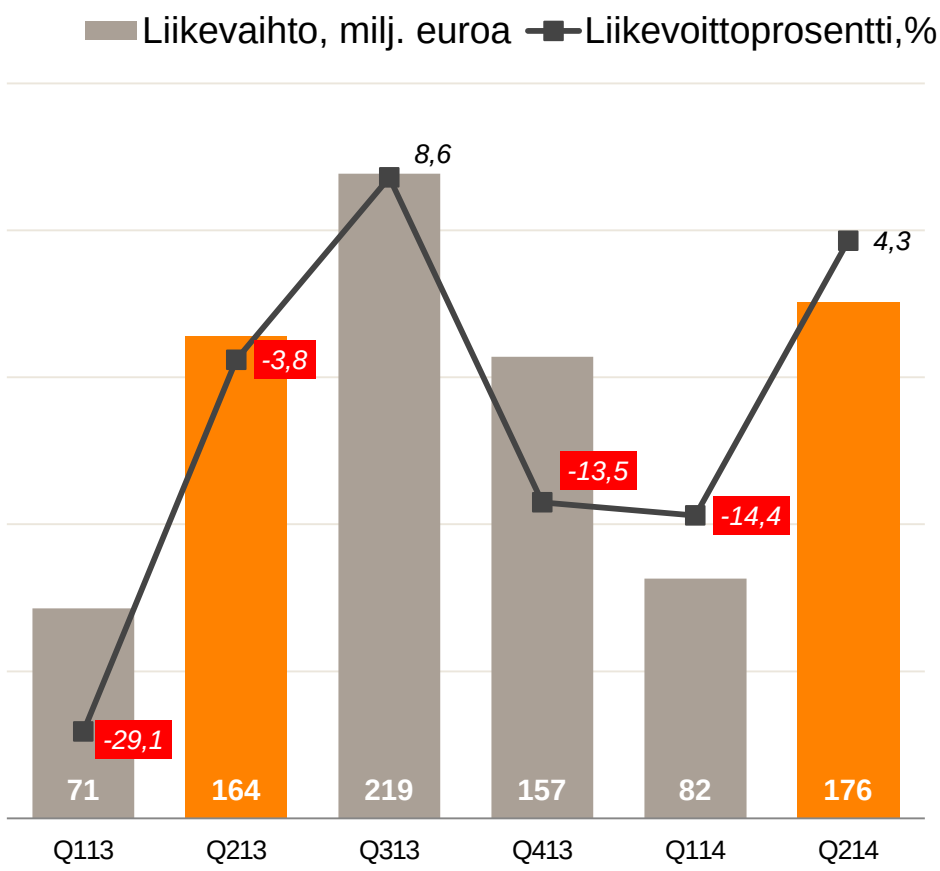

Q2/2014

- 92 myytyä asuntoa
- Keskimääräinen myyntihinta 2 900–3 200 €/m2
- Kolmasosa Lemminkäisen asiakkaista rahoittaa oston asuntolainalla.
- Vaihtoehtoja kuluttajamyynnille selvitetään aktiivisesti.

© LEMMINKÄINEN

Skandinavia

1-12/2013

Liikevaihto 612 M€
Liikevoitto -29 M€
Liikevoitto-% -4,8 %

Q2/2014

- Kasvaneet päällystysvolyymit myötävaikuttivat liikevaihtoon ja kannattavuuden kehittymiseen.
- Norjan tuloksessa näkyivät kevyempi kustannusrakenne ja toiminnan tehokkuuden parantuminen.
- Tanska menestyi hyvin.
- Ruotsissa on käynnissä vähemmän infrahankkeita, mutta talonrakentaminen etenee hyvin.
- Tilauskanta katsauskauden lopulla oli 533 M€ (539).

© LEMMINKÄINEN

Lemminkäinen

www.lemminkainen.fi